

VÅR IDÉ OM FRAMTIDA VÅRDSAMVERKAN

Lagen om samverkan

Ingrid Hoffmann 2017-11-13

LANDSTINGET BLEKINGE

Sammanfattning

- ”Lagen om samverkan vid utskrivning från slutet hälso- och sjukvård”, LOS ersätter Betalningsansvarslagen
- Lagen ska särskilt främja att patienten skrivs ut så snart som möjligt efter att patienten är utskrivningsklar.
- Den öppna vården/primärvården får samordningsansvar för den samordnade individuella planeringen, SIP.
- Antalet fristdagar för betalningsansvar ändras till tre kalenderdagar efter utskrivningsklar (alla dagar räknas)
- Landsting och kommun får träffa överenskommelse om att betalningsansvar ska inträda vid annan tidpunkt eller annat belopp än vad som bestäms i den nya lagen.
- Landsting och kommun ska i samråd utarbeta gemensamma riktlinjer.
- Den nya lagen träder i kraft 1 januari 2018 med särskild övergångsbestämmelse för psykiatri under 2018.
- Överenskommelsen innebär att tillämpningen startar den 1 februari i Blekinge.

Oönskade effekter med nuvarande betalningsansvarslag

- Nationella "fristdagar" styr tankarna fel – "man har fem dagar på sig" – konstruktionen styr ledtider.
- Vårdplanering blir en punktinsats som ofta kommer för tidigt i processen.
- Öppen vård/primärvård medverkar sällan i vårdplaneringsprocessen. Ökar risken för återinskrivningar.
- Alla som skulle behöva vara med deltar inte.
- Nuvarande lag stödjer ett reaktivt förhållningssätt när vi behöver ställa om till ett mer proaktivt förhållningssätt.
- Skillnaden i fristdagar mellan somatisk och psykiatrisk vård är förlegad och inte jämlik vård.

Bakgrund

- Utredning *Trygg och effektiv utskrivning från slutenvård*, SOU 2015:20
- Huvudproblemet har definierats som att patienter som behöver fortsatt vård och omsorg blir kvar *onödigt* länge i slutenvård innan primärkommunala insatser tar vid.
  - Det är inte god vård och följer inte LEON-principen.
  - Det finns patientsäkerhetsrisker med att vårdas i slutenvård
- De utskrivningsklara patienterna bidrar till överbeläggingsproblematiken.
- Det är samhällsekonomiskt onödigt dyrt och ett ineffektivt resursutnyttjande.

Syfte

2016/17:106 §2

Lagen ska särskilt främja att en patient med behov av insatser skrivs ut från den slutna vården så snart som möjligt efter det att den behandlande läkaren bedömt att patienten är utskrivningsklar.

Ny process

- Slutenvården skickar **inskrivningsmeddelande** inom 24 timmar efter att patienten skrivits in.
- Berörda enheter inleder sin planering.
- Öppenvården utser **fast vårdkontakt** snarast möjligt.
- Då slutenvårdens läkare bedömt patienten som utskrivningsklar skickar slutenvården **underrättelse om att patienten är utskrivningsklar**.
- Vid fortsatt behov av hälso- och sjukvårdsinsatser skickar öppenvård/primärvård **kallelse till samordnad individuell planering** inom 3 dagar efter underrättelse om att patienten är utskrivningsklar.
- Slutenvården skickar **utskrivningsmeddelande/informationsöverföring vid utskrivning** i samband med patientens utskrivning.
- **Samordnad individuell planering genomförs** utifrån patientens behov innan eller efter utskrivning.

Betalningsansvar enligt lagen

- Inträder tre dagar(dag 4) efter underrättelse om utskrivningsklar om inskrivningsmeddelande skickats.
- Vid behov av hälso- och sjukvårdsinsatser inträder betalningsansvaret under förutsättning att kallelse till samordnad individuell planering skickats.

Kommentar:

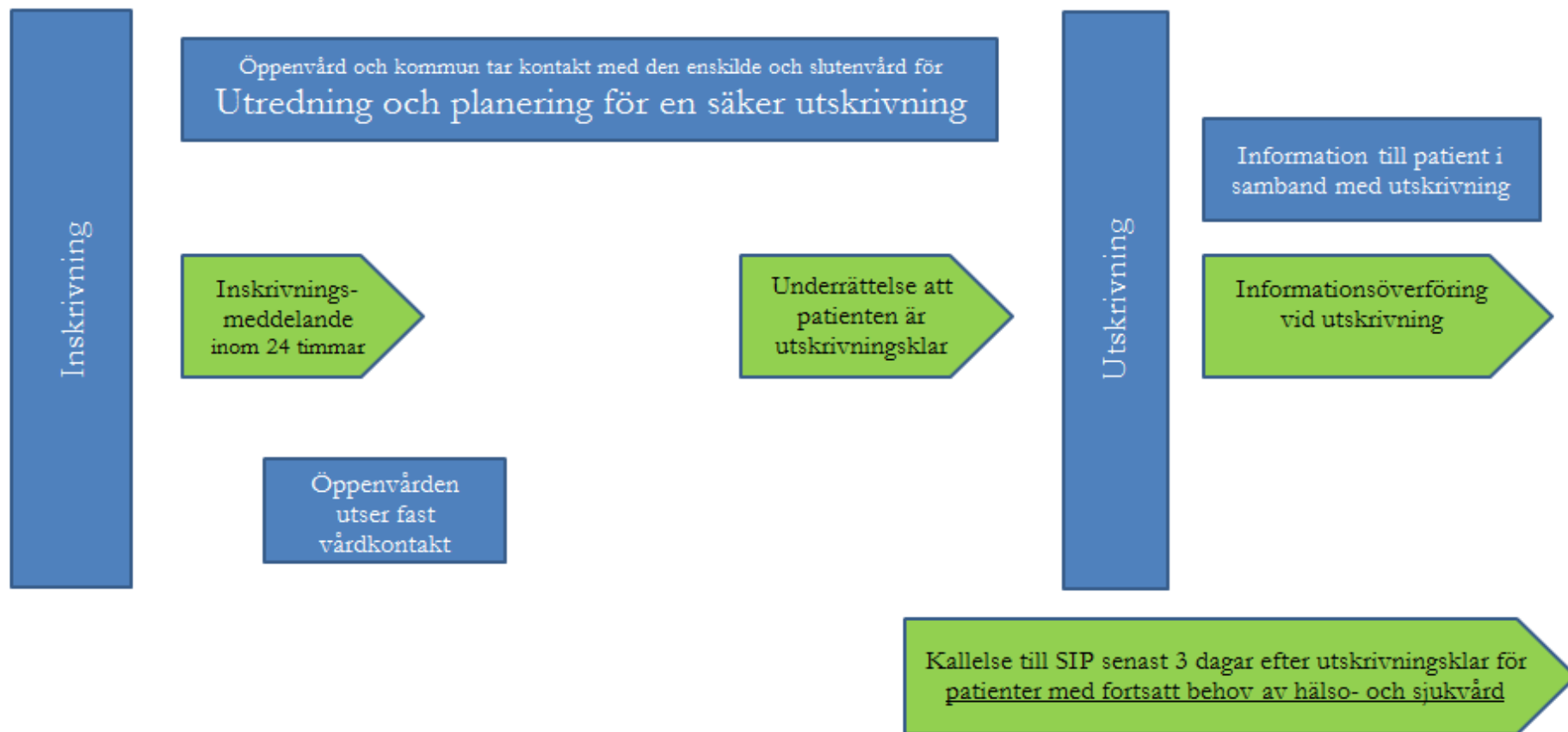
Ingen koppling till genomförandet av samordnad individuell planering.

Samtliga berörda blir skyldiga att börja planera för utskrivning/hemkomst direkt då inskrivningsmeddelandet skickats.

Trygg och effektiv utskrivning från slutenvård

Risker att hantera

- Ställningstagande inom 24 timmar om preliminär utskrivningsdag ställer ökade krav på samordning/tidig bedömning och strukturerat flöde på vårdande avdelning.
- Fast vårdkontakt inom öppenvård och dennes ansvar för samordning/koordinering innebär utökat uppdrag för primärvård.
- Utskrivning i omedelbar anslutning till att patienten bedöms utskrivningsklar kräver anpassning i flera angränsande verksamheter.

Överenskommelsen i Blekinge

Överenskommelse mellan Landstinget
Blekinge och kommunerna i Blekinge
om samverkan vid utskrivning från
sluten hälso- och sjukvård

Syfte

”Syftet med överenskommelsen är att fastställa berörda parter och dess utförares ansvar vid utskrivning från slutenvård till öppenvård samt kommunal vård och omsorg. **Överenskommelsens parter har att tillse att den egna organisationen och dess arbetsätt möjliggör och underlättar för övriga parter att fullgöra sina uppdrag om en god vård och omsorg till länets befolkning.**

För att reglera processen kring säker och effektiv utskrivning gäller, av LSVO beslutad samverkansmodell, SAMSPEL med länsgemensamma riktlinjer som stöd i det vardagliga arbetet samt övriga beslutade gällande avtal.”

Mål

”Vård- och omsorgsprocessen i Blekinge ska vara säker och effektiv för den enskilde d.v.s. uppfylla den enskildes behov av trygghet, kontinuitet, samordning och säkerhet. Utifrån den enskildes upplevda behov, resurser och förmågor deltar den enskilde i planering och beslut.

Överenskommelsens parter skall tillse att vården ges på rätt vårdnivå, av rätt utförare, samt i så stor utsträckning som möjligt i den enskildes hemmiljö. Genom ett tillitsfullt samarbete med den enskildes bästa i fokus skall alla **utskrivningar från den slutna vården till hemmet ske så snart som möjligt efter att den behandlande läkaren bedömt att patienten är utskrivningsklar.**”

Huvudprinciper för samverkan

”Den enskildes livskvalitet står i centrum för överenskommelsens parter.

- Den enskildes och närståendes resurser tas tillvara genom en god dialog
- Vård och omsorg utgår från den enskildes behov och situation”

Huvudprinciper för samverkan, forts

”Huvudmännen är varandras förutsättningar för att åstadkomma goda insatser ur ett helhetsperspektiv för den enskilde. Förhållningssätt:

- Positiv samverkanskultur råder
- Tillit till varandra präglar möten och andra kontakter på alla nivåer
- Förtroende finns för varandras kompetens
- Insatser som ska ges av annan huvudman utlovas inte
- Lojalitet mot fattade beslut och gällande rutiner är en självklarhet”

Målgrupp

”Målgruppen är personer, i alla åldrar, som efter det att de skrivits ut från slutenvård kan komma att behöva **insatser från socialtjänsten, den kommunalt finansierade hälso- och sjukvården eller den landstingsfinansierade öppna vården**. Med öppen vård avses annan hälso- och sjukvård än slutenvård. I denna överenskommelse menas sjukhusets öppenvårdsmottagningar, psykiatrins öppenvårdsmottagningar och primärvård.”

Säker utskrivning ("hemgångsklar")

"Med säker utskrivning avses att samtliga kriterier nedan är uppfyllda innan utskrivning sker.

- behandlande läkaren har bedömt att patienten är utskrivningsklar
- patienten har fått skriftlig information inför hemgång
- fast vårdkontakt har utsetts i den landstingsfinansierade öppna vården
- nödvändig information, enligt vårdhandboken, för den enskildes fortsatta hälso- och sjukvård och socialtjänst har överförts till de enheter som har fått ett inskrivningsmeddelande"

Säker utskrivning ("hemgångsklar"), forts

- "nödvändiga hjälpmedel och medicinteknisk utrustning från Landstinget är tillgängliga för patienten. Vad som är nödvändigt i det enskilda fallet beslutas i samverkan under planeringsprocessen. Omgivningsfaktorer i patientens hemmiljö kan vara avgörande.
- kommunens socialtjänst och/eller hemsjukvård är aktiverad och beredd att ta emot och utföra eventuella insatser"

Parternas ansvar

”Alla parter har ansvar för att kunna genomföra säkra och effektiva planeringsprocesser.

Parterna ska tillhandahålla resurser och informationsöverföringssystem så att den enskilde kan komma hem på ett tryggt sätt efter en slutenvårdsvistelse.

En samordnad individuell plan ska upprättas när den enskilde har behov av insatser som behöver samordnas från mer än en vård- och omsorgsgivare d.v.s. även internt inom en och samma huvudman. En samordnad individuell plan ska upprättas om den enskilde begär det eller om landstinget eller kommunen bedömer att den behövs för att den enskilde ska få sina behov tillgodosedda och om den enskilde samtycker till det.

Utskrivningsprocessen ska organiseras på ett sådant sätt att samordnad individuell planering i huvudsak kan utföras efter utskrivning från den slutna vården. I särskilda fall ska samtliga parter kunna initiera till en samordnad individuell planering som ska genomföras innan utskrivning från slutenvård.

Alla berörda parter har ansvar för att medverka till att en samordnad individuell plan upprättas och följs upp oavsett vilken part som tar initiativet.

Genom god och säker läkemedelsbehandling, riskbedömningar och bedömning av hälsotillståndet av den enskilde i hemmet enligt systematisk bedömningsstruktur kan inskrivning i slutenvård undvikas. Parterna ska arbeta strukturerat med det vårdpreventiva arbetet.”

Status

- Beslutad SAMSPEL-modell, med ett proaktivt förhållningsätt, ligger helt i linje med lagens intentioner
- Partsgemensam arbetsgrupp på ledningsnivå har tagit fram förslag på Överenskommelse om samverkan
- Partsgemensam arbetsgrupp på "verksamhetsnivå" har tagit fram underlag till stödjande rutiner för en säker utskrivning
- Övrigt förankringsarbete sker inom ordinarie linjestruktur
- Start nya rutiner i Blekinge den 1 februari 2018

Ekonomisk reglering - betalningsansvar

- Dagen efter bedömning som utskrivningsklar räknas som dag 1.
- Betalningsansvar inträder om det genomsnittliga antalet dagar i slutenvård efter utskrivningsklar överskrider 3 kalenderdagar under 3 månader i följd.
- Överskrids medelvärde utgår betalningsansvar på individnivå från månad 4.
- När det genomsnittliga antalet dagar är tre eller färre under tre sammanhängande månader upphör landstingets krav på ersättning.

VÅR IDÉ OM FRAMTIDA VÅRDSAMVERKAN

Top Left: VÅR IDÉ OM FRAMTIDA VÅRDSAMVERKAN

Top Center: JAG SOM MÄRKER ATT NU BÖRJAR DET TIPPA ÖVER ALERAR! / PON HÄR REJUSEENA HÄR VI HÄR?

Top Right: ASSYSÖKANDEN, 65-70 ÅR ISOLERING DEPRESSION, HALSÖTTADEN, PAUTATIVA INIÄTTEN, PLANERINGSTID OKORDINÄRE TID? KOODITMEN TID?

Middle Left: GEMENSAM BILD, VAD HÄR VI AVTÄR KOMMIT, SMING PROCCSS HELA LINJEN, OJKRNET BLAD, SAMBANDNING SAMVERKAN, JAG KÄNNER TILL DINA MINTA OMRÅDEN, PÅTÄRARE, FLOREN, PÅVERKAR, HUVUDMÄN, FANTASTISKT! REPR. KOMMENER, TITULIA PROCCSER, INDIVIDEN (FORD) SPRIDA!

Middle Center: HÄNGRÄNNOR BEHOVS, OOPS... ÅR DET JAG SOM ÅR PERSSUMER? TJÄNSTEMÄN MED STUVOR, JAG SER OCH EFÄKKAR PÅ MÖNSTER, JAG FÖR OCH EFÄKKAR PÅ MÖNSTER, KAN INTE FLYTTA HEMMEN, OPULL STÄNDIGT KROCCANG, UTAN JOBB, 30 ÅR UTANFÖR SAMHÄLET, ÄLDRE MULTISJUK, "BARA" TRYGGETS LÄRM?, HJÄRN SKADAD PROCC RELATERET, DEMENT KOMPLEX SJUKDOMS BILD, JAG BEHOVER LITA PÅ DIN PROFESSON, INDIVID HÄR & NU!, KONTAKTA! BIR KONTAKTAD., OLKA RECC, MÖTS! KRÄFTEN I MÖTEN

Middle Right: MISSBRUK, SKULD, DIAGNO, INGET HEM?, YNGRE PERSON, SOFFAN HÄR KOMPIS..., ASSYSÖKANDEN, 65-70 ÅR ISOLERING DEPRESSION, MISÄR, ENSAM LÄNGE, TONÅRNING, BARN DYSFUNKTIONELLT HEM, YNGRE MED BARN / TOPÄDRA / ANIVÄRE MEN FÖR SJUK

Bottom Left: SLUTEN, ÖPPEN, PRIMÄR VÅRD, KOMMUN, JAG ÄR INTE JAG SOM HAR KOMPLEXA BEHOV!, DET ÄR NI SOM GÖR DET KOMPLEXT & RÖRIGT FÖR MIG!, JÄSER OJKRNING!, TILL PLAN FÖR INDIVID HEMMA, FRÄM BEGRÄNSNING, SMINGA ÖVER LÄNGRE, PÅVERKAR, HUVUDMÄN, FANTASTISKT! REPR. KOMMENER, TITULIA PROCCSER, INDIVIDEN (FORD) SPRIDA!

Bottom Center: HJÄLP, MITT HEM, JAG KOMMER TIDIGT & SNABBT, VI GRÄVER DÄR VI STÄR, HITTA ETT MÖNSTER TIDIGT!, INNAN DET TIPPAR ÖVER..., STRUKTURER SOM HJÄLPER INTE STÄLLA!

Bottom Right: VAD HÄNDER NÄR...?, TIDIGT TEKENEN PSYKIATRIEN, URSPRONG LIG PLAMERUET BRA, IFA, VI KOMMUNICERA BRA?, DET ÄR NÄLOT SOM INTE STÄMMER, JAG HAR MÄRKT... HUR KAN VI... HUVUDMÄN, HUR KAN VI PRATA BÄTTRE / GÖRA - SÄ ATT VI SUPPER SWICKA IN PATIENTENS TILL SJUKHUSET, STÄRKT LÄKÄR KONTAKT, FAST LÄKARE, PIVK IATRIEN, KOMMUNPDK, JAG FÄR SNABBS INFORMATION OCH SAMMA BUDSKAP!, NI PRATAR MED MIG - INTE ÖVER HUVUDET PÅ MIG!, VI ÄR ETT TEAM MED BRA KOMMUNIKATION, NÄRSTÄNDE, JAG VÄGAR VARA HEMMA!, OJKSÄ JAG HAR ETT ANSVAR, JAG ÄR AKTIV, HÄR KÄNNER JAG MIG TRYGG!, JAG KOMMER TIDIGT & SNABBT

DUKUMENTATION
KARIN GRÖNBERG